

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru streinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidieceșane Sibiiu, strada Măcelarilor 47.

Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegrafului Român“, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr pentru fie-care publicare.

Prenumeratiune nouă

la

„Telegraful Român“

care apare de trei ori pe săptămână, deschidem pe trimestrul Iulie-Septemvre al anului 1885, cu prețul cel mai moderat, ce se poate vedè în fruntea foaiei.

Banii de prenumeratiune se trimit mai cu înlesnire pelângă asignațiuni postale (*Posta utalvány — Post-Anweisung.*) Numele prenumerantului, al comunei unde se află cu domiciliul, și eventual al postei ultime sè fie scrise bine, ca sè se poată ceti.

Se atrage atențiunea on. domni abonați, al căror abonament se sfîrșește cu ultima Martie 1885, a-și înnoi din vreme abonamentul, pentru ca sè nu fie espeditura silită a sista, sau a întârșia cu espedarea foiei *).

Editura „Telegrafului Român“ în Sibiiu.

*) O înlesnire foarte mare în espedițiune se face prin lipirea unei fășii de adresă dela abonamentul ultim.

Sibiiu, 10 Iunie, 1885

După multe sbuciumări și și mai multe recriminări asupra bărbaților cari conduc astăzi destinele statului și cele ale bisericei sêrbe, în Septembrie se va întruni congresul bisericesc al sêrbilor.

Biserica noastră ortodocsă din Ungaria multă vreme a fost pusă sub epitropia bisericei surori sêrbe. În această vreme îndelungată și bogată în suferințe biserica noastră a jocat rolă foarte tristă și caritatea creștină a trebuit sè facă loc zelului prea mare al naționalistilor sêrbi. Sunt posomorite și mohorite aceste timpuri de robie sufletească ale bisericei noastre, și umbra lor și astăzi opresce binefăcătoarele raze ale egalității și dreptății, care umbră cel puțin în biserica sororă sêrbă n'ar fi putut avea îndreptățire.

Despărțirea ierarhică s'a făcut pe timpuri mai fericite și pentru noi, dar și pentru sêrbii din Ungaria. Se credea că frații sêrbi se vor fi mulțămît cu avantajele de preste trei pătrare de secol, și din iubire cătră adevăr și dreptate, ne vor da ceea ce după adevăr și dreptate este al nostru. Speram că cu despărțirea ierarhică vor înceta animositățile cele vechi, și cu puteri unite vom lucra pentru consolidarea bisericei orientale în Ungaria. Durere, ne-a înșelat speranța, și astăzi în cele mai multe comune mestecate sêrbii persistă în a ținea la sine averea bisericească, așa că despre o soluțiune pacinică a cestiunei nici chiar cei mai optimisti dintre noi nu mai au speranță.

Din apăsătorii de odinioară au devenit astăzi apăsări și sêrbii, și biserica lor geme sub greutatea măsurilor celor mai escepționale.

Noi aruncăm vëlul uitărei preste cele trecute, punem la o parte suferințele noastre, și cu adevărată sinceritate compătîmim pre sêrbi pentru escepționala stare în care se află și ei.

Ne este încă în vie memorie anormala stare de lucruri ce domnia în biserica sêrbească după răposarea fostului fericitului arhiepiscop și metropolit al nostru, mai pre urmă patriarch sêrbesc Ivacicovici. Sub administratura actualului patriarch se pune la cale alegerea de patriarch, biserica de două ori se pronunță contra administratorului patriarchal Anghelici, și după două voturi ale bisericei, el e denumit de patriarch al sêrbilor.

Fu mare pe atunci amărăciunea printre sêrbi și eram îngrigiați noi, cari ținem strins la observarea canoanelor în biserica orientală. N'am putut și nu putem sè avem nimica contra actualului patriarch sêrbesc, ne-a suflat însă serioase îngrigiri călcarea constituțiunei bisericesci din motive politice. Și aceasta nu fără cuvânt. Dacă politica de ađi poate trece preste constituțiunea bisericească, și încă politica de par-

tidă, mîne venind la putere o altă partidă politică ușor poate schimba personalul demnitarilor bisericesci, după cum adecă îi convine sau nu persoana care e pusă în fruntea clerului de regimul cădut. Aceasta cu mult mai ușor se poate în stat poliglot ca al nostru. Esemple avem destule chiar și în stat pur național. Dovadă actualii capi bisericesci din tēnêrul regat sêrbesc, care nu poate fi bănuît că nu reprezintă interese sêrbesci.

Era sè uităm abnormitatea din biserica sêrbească dacă acuma în fața congresului nu venia điarul opoșițional „Pesti Napló“ cu teorii nouē și de tot periculoase pentru biserica orientală.

Este lucru bine sciut că politica de đi este curentul cel puternic care a bēntuit mersul canonic al lucrurilor în biserica sêrbească din Ungaria. Era puternică și amărită agitațiunea îndreptată pe atunci contra sêrbilor. Bărbații lor politici jucau însemnată rolă în parlamentul Ungariei. Miletici era pus la umbră, însă Polit cu ai sei susținea lupta cu energie.

S'a cređut că cerbicia sêrbilor se va frânge prin biserică. S'au întēplat, cele ce erau sè se întēmple.

Nu cāutăm întru cât biserica în doi trei ani a pus în frēu cerbicia sêrbilor. Destul că điarul „Pesti Napló“ laudă mult tactul și ținuta politică a sêrbilor din timpul din urmă, și aceasta tocmai în un articol la locul prim datat la 8/20 Iunie, când juriul din Pesta a dechiarat pre un colaborator dela „Zastava“ de vinovat pentru agitațiune contra statului, în urma cărui verdict tribunalul a condamnat pe acusat la închisoare de un an și la spesele procesului în suma de 75 fl.

Nu cāutăm în ce stă tactul politic al sêrbilor. Regretăm numai că la noi sunt împinse bisericile în mod fatal de a face politică de rassă care nu e în interesul lor nici în cel al statului. Regretăm că diarele din Pesta fără rezervă spun lumii că la noi politica are a da bisericei directivă în administrarea ei și întocmirea afacerilor interne. Regretăm că diare cu oare-care trecere, diare serioase cum este de pildă „Pesti Napló“ susțin, că între patriarchul Anghelici și congresul național sêrbesc nu poate sè fie nici o legătură.

Spre a-și susținea teoria de absolutism în biserică, điarul provocat învoacă autoritatea patriarchului, care susține că în biserica sêrbească nu va fi pace, nu se va putea governa, cât timp se va susținea congresul.

Ni se pune deci în vedere absolutismul și de jure, căci de facto el este introdus dela denumirea patriarchului.

Noi vom urmări cu atențiune desvoltarea lucrurilor în biserica sêrbă. Aceasta pentru legătura ce esistă între noi, și pentru influența ce pot avea lucrurile de acolo și asupra instituțiunilor noastre.

Se va întoarce era reacțiunei, atunci biserica nu va înflori, sau cu „Pesti Napló“ vorbind, vor veni la putere interese ierachice, și acestea nici odată n'au fost în interesul libertăței.

Glosse la cestiunea ajutoriului de stat.

Nu ne este permis a trage la îndoeală că pressa maghiară este fidela interpretare a vieței publice din Ungaria. Mai puțin ne vom îndoi despre acesta cu privire la diarele din Cluș, cari au bune informațiuni, așa đic ele, și totodată și simt mai tare greutatea situațiunei ce ni se crează nouē românilor ortodocsi din Transilvania.

Reproducem deci fără pic de comentariu articolul publicat de điarul „Koloszvári Közlöny“ la locul prim în numărul seu de Marța trecută.

Pecatele națiunei noastre, căci ele pecate sunt în ochii fraților dela Cluș, pecatele națiunei noastre pentru noi sunt virtuți. În ținuta sa politică, națiunea noastră nici odată n'a trecut marginile loialității sau ale respectului cătră legi. Dovadă ne sunt procurorii de stat din Ungaria. Și dacă apărarea noastră națională se consideră de păcat, și pentru acest păcat pedeapsa are a o purta biserica noastră

greco-orientală, noi cu inima liniscită și cu o mândrie oare-care primim această pedeapsă. Voim însă sè se scie cum și pentru ce suntem pedepsiți, și pentru ce ne fălim noi cu această pedeapsă.

Eată pecatele bisericei noastre înșirate în „Koloszvári Közlöny“:

Astăzi se deschide sesiunea actuală estraordinară a greco-orientalilor în Sibiiu, și precum se poate prevedea el va fi terenul espectoratiunilor celor mai înfocate. Precum se vede din cele comunicate în numărul nostru de eri, jalba este, că ajutoriul de stat de 25000 fl. pe care Maiestatea încă la 1861 din propriul indemn l'a dat bisericei gr. or. și care în timpurile din urmă s'a primit și în budgetul constituțional, pentru ce nu se lasă la dispoșiția bisericei și pentru ce Maiestatea și parlamentul a relegat dreptul de împărțire la ministrul reg. ung.

Contra îndreptățirii formale a acestei cestiuni nici cei mai estremi autonomisti nu 'pot avea obiecțiuni temeinice. Maiestatea n'a dat la început acest ajutoriu la propunerea ministrului constituțional, nu la propunerea lui a hotărît dela sine modalitatea împărțirii; acea Maiestate ca rege apostolic ung. încoronat, pe basa jurământului de încoronare, la propunerea ministrului seu responsabil și cu conlucrarea parlamentului unguresc, care dispune independent asupra inarticulării în lege a budgetului anual, a dispus altă modalitate la împărțire, — și e lucru preste toată îndoeiala, că Maiestatea tot cu acelaș drept putea dispune detragerea aceluï ajutoriu, sau putea pune alte condițiuni la împărțire.

Precând dară cu privire la cestiunea primei donațiuni din punct de vedere al dreptului constituțional unguresc putea sè fie vorbă, pe atunci starea actuală și modul de procedere actual din punct de vedere public, stă preste toată critica. Pe teritorul coroanei Sântului Stefan regele maghiar și dieta maghiară este domnul legal, și aici ei dispun independent. Punct.

Dacă abstragem dela îndreptățirea formală, e altă cestiune apoi dacă se poate pune în concordanță cu ecuitatea și cu dreptatea procedura escepțională, observată de organele absolut îndreptățite la aplicarea practică a dreptului lor legal?

Căci — e drept, că legea asigură autonomia confesiunilor din patrie, și aceea-tă lege tuturor confesiunilor legale le dă dreptul, ca ele — cu intacta observare a dreptului de suprainspecțiune al Maiestăței — sè-și întocmească dela sine afacerile lor interne confessionale, și numai încape îndoeială că împărțirea ajutoriului nu numai teoretice este afacere internă a confesiunilor, ci ea pentru esemplu la confesiunile protestante de atare și este recunoscută de cătră coroană și dietă.

Pentru-ce totuși se face deosebirea aceasta între celelalte confesiuni și între cea a greco-orientalilor? Căci, deși în lege nu este inarticulată, totuși teoretice este recunoscută și în practică pretutindenea este realizată, și se manifestă egala îndreptățire a confesiunilor [din patrie, și se respectază autonomia.

Răspuns, pentru aceea, căci celelalte confesiuni nu numai cu cuvântul, ci și în faptă sunt credincioase, cu sinceritate recunosc și spriginesc constituționala Ungarie organizată legal, nu însă și greco-orientalii. Acestia și astăzi recunosc pre împăratul lor în regele apostolic maghiar. Acestia voesc sè recâștige autonomia marelui principat al Transilvaniei față cu legea sancționată a uniunei.

Acestia voesc sè facă din Ungaria unitară un stat național confederal. Acestia se vestesc lumii de proprietarii îndreptățiți ai acestui pământ, și pre ceialalți locuitori ai Ungariei îi numesc venetici, răpitori, hoți, cari pre ei i-au scos interimal din patrimoniul lor. Acestia vorbesc de romanismul de dincoace și de dincolo de Carpați ceea ce învoalvă resturnarea integrității teritoriale a Ungariei. Acestia conspiră cu cetățenii țêrilor streine, stau cu ei în corespondență, primesc dela ei ajutoare, ca cu acesta sè-și facă propagandă printre sine și generațiunea cea tēnēră pentru aspirațiunile lor destructoare. Acestia față cu ordinea constituțională de drept sdrențele conventiculului din era sbсолютistică le prezentează ca legi ale dietei unguresci și pe calea tuturor canalelor politicei lor de sobol prinj terorism și prețul sângelui se silesc a-și forța oamenii, ca ei, sè privească legile unguresci sancționate de încoronatul rege unguresc ca tot a-âtea sdrențe de hârt'e făcute în mod in-

terimal pe cale nelegală și cu forța, sdrențe și hârtie cari se pot nimici și cari trebuiesc nimicite. Acestia apoi — în specie — ajutorul regelui unguresc și al dietei, până când ei au dispus asupra lui, l-au întrebuințat astfel, că prepreoți, acești scriitori (agyafurt) conducători ai poporului — i-au introdus în cotiturile politice lor de sobol, i-au ținut acolo, silindu-i să adiminească și pre credincioșii lor.

Pentru aceste fapte trebuie să aplice statul față cu această confesiune autonomă asemenea procedură excepțională, căci și ea (confesiunea) observă asemenea procedură excepțională față cu regele și dieta maghiară, care în sfera lor de activitate pot să deie sau dacă le place să deneghe ajutorul de stat.

Statul maghiar la provocarea greco-orientalilor, observată și de ei, pas de pas prin asemenea fapte, a legat de asemenea condițiuni starea ajutorului de stat. Va da el ajutorul, însă nu conspiratorilor, ci cetățenilor unguri, cari observă legile.

Prin aceasta însă el vatămă autonomia confesiunii. Așa este, o ar vatăma, dacă el ar forța pre respectivii să primească ajutorul, și i ar sili la contraservicii, cari ar lovi în interesele confesiunii lor. El însă nu o face aceasta, și preoților gr. or. protopopilor și bisericilor, cari nu suplică, nu le dă ajutoriu. Stă deci în libertatea greco-orientalilor să nu primească ajutorul, întocmai după cum n'au primit confesiunile protestante maghiare ajutorul de stat ce li s'a oferit prin patenta dela 1859.

Dacă privesc de periculos pentru autonomia lor ajutorul legat de asemenea condițiuni, nu-l primească, nu pot disputa însă dreptul formal al dietei și al regelui, nici datorința lor de a lega ajutorul de asemenea condițiuni.

Do, ut des, facio, ut facias.

Proiect de statut

pentru instituirea și organizarea școlii de fete, împreună cu internat înființată și susținută de asociațiunea transilvană pentru literatura română și cultura poporului român în Sibiu.*)

§. 1.

Având în vedere importanța femeilor pentru creșterea tinerimei și prin aceasta pentru promovarea culturii popoarelor, asociațiunea transilvană pentru literatura română și cultura poporului român, în înțelesul problemei sale, stabilite în §. 2 al statutelor, de a înainta cultura poporului român, înființează și susține din mijloacele sale și sub auspiciile sale o școală superioară română de fete, împreună cu pensionat.

Luând deci în considerare scopul pentru care aceasta școală se înființează, legătura în care ea trebuie să intre cu alte școli de felul ei, și prescrierile Art. L. XXXVIII din 1868, cap. IV §. 16, lit. b. și cap. V. §. 68, se stabilesc următoarele dispozițiuni pentru instituirea și organizarea acestei școli superioare de fete.

A. Școala.

§. 2.

Numirea școlii.

Școala poartă numirea: „Școala superioară de fete a asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român.”

§. 3.

Categoria școlii.

Școala aceasta aparține categoriei școlilor așa numite „civile,” normate prin Art. L. XXXVIII din 1868.

§. 4.

Scopul școlii.

Școala superioară de fete, cu pensionat, are de scop a da fetelor de român o cultură generală mai temeinică, necesară pentru împlinirea vocațiunii, ce femeile au în familie și societate.

§. 5.

Cursul școlar.

Cursul complet școlar ține 8 ani și, după gradul de dezvoltare intelectuală și după progresul ce-l fac în învățatură, elevele se distribuie pe 8 clase, fiecare cu un curs de 1 an.

Având în vedere trebuințele poporului român în diferitele straturi ale societății, cursul școlar se întocmește astfel, că, chiar și cu absolvarea clasei a VI-a elevele să fie primit un întreg complet de învățatură, deși ceva mai restrins. Totodată după clasa a VI-a se adaugă un curs complementariu, pentru elevele, cari nu cercetează clasa VII-a și VIII-a, și după clasa a VIII-a un alt curs complementariu pentru elevele, cari au trecut prin toate 8 clasele.

*) Elaborat în urma concluziilor adunării generale din Orăștie la 1884, se publică împreună cu planul de învățământ cu scop, ca dăruiri membrii ai asociațiunii se aibă timp de ale cetii și studia până la viitoarea adunare generală, care se va ține în Gherla. Red.

Cursurile complementare, la început de câte un an, se pot amplifica, după trebuință, atât cu privire la durata, cât și cu privire la obiectele, ce au a fi tractate într-însele.

Menirea acestor cursuri complementare este: a aprofunda învățământul din clasele ordinare și mai ales a da acestuia o mai pronunțată direcțiune spre ocupațiunile, ce aștepta pre eleve în viața practică.

§. 6.

Obiectele de învățământ.

Obiectele de învățământ sunt:

a) obligate. 1. Religie. 2. Limba maternă. 3. Limba maghiară. 4. Limba germană. 5. Calculul și geometria. 6. Geografia și istoria. 7. Istoria naturală. 8. Fizica și chimia. 9. Desemn. 10. Caligrafie. 11. Cântare. 12. Lucru de mână. 13. Economia casnică. 14. Gimnastică.

b) facultative: 15. Musica instrumentală. 16. Limba franceză.

§. 7.

Plan de învățământ.

Planul de învățământ pentru școala superioară de fete, îl stabilește din timp în timp și după trebuință, în conformitate cu legile regnicolare în vigoare, comitetul asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român.

Pentru acum planul de învățământ se stabilește precum urmează:

a) Pentru cursurile ordinare.

1. *Religiunea.* Se va preda după planul stabilit de autoritățile respective bisericești.

2. *Limba maternă.* Scopul: Însușirea împărtășirii cugetărilor sale altora prin graiu viu și în scris în formă și după conținut esact, precis și clar; însușirea în facerea de teme scripturistice mai obicinuie în viața cetățenească și cunoașterea produselor mai însemnate al literaturii române.

Clasa I.

Eserciii de intuițiune și de conversare asupra obiectelor din împrejurimea copilelor. Cunoașterea sunurilor și a semnelor acelora în forma scrisă și tipărită. Cetirea respicată cu deosebită privire la despărțirea în silabe. Conversare despre cele cetite.

Deprinderi în copiere din cartea de cetire. Memorizarea de mici poezioare de model. 12 jumătăți de oră pe săptămână.

Clasa II.

Eserciii de intuițiune și de conversare în legătură cu cele cetite. Reproducerea cuprinsului celor cetite după întrebări puse de învățătoriu. Eserciii în cetire mecanică corectă cu observarea semnelor de interpunctiune. Eserciii ortografice pe baza cărții de lectură, mai cu seamă prin decopierea de piese anumite. Cunoașterea substantivului, a adiectivului și a verbului în timpurile principale. Dicerea simplă pură. Memorizare de piese alese din cartea de lectură. 6 oare.

Clasa III.

Cetire fluentă ca în anul precedent, cu cerințe ceva mai urcate. Continuare în deprinderea ortografiei ca în anul precedent. Proposițiunea simplă pură și cea amplificată în general, cu numirea subiectului, predicatului și obiectului. Declinațiunea substantivului și a adiectivului, conjugățiunea verbului în timpurile principale ale indicativului. Numeralul, pronumele personal în general. Continuare cu reproducerea verbală și în scris de piese cetite, după întrebări puse și date de învățătoriu. Memorizarea de piese din cartea de lectură, în prosă și în versuri. Eserciii de caligrafie după tact 6 oare.

Clasa IV.

Cetire fluentă, cu deosebită privire la accentuare, interpunctiune și înțeles (cetire logică și estetică) cu explicațiuni verbale și reale. Continuarea eserițiilor ortografice până la dexteritate în dreapta scriere. Dicerea amplificată, deosebirea de cea compusă, dicerea contrasă în general. Continuare în cunoașterea părții formale a gramaticii, flexionarea speciilor de cuvinte flexibile. Deosebirea între adverbii, prepozițiuni, conjuncțiuni și interjecțiuni. Reproducerea verbală și în scris cu cuvinte proprii, de mici piese cetite din cartea de lectură. Memorizare ca în anul precedent cu cerințe mai urcate. Eserciii în cetirea cu litere cirilice 6 oare pe săptămână.

Clasa V.

Eserciii în cetire fluentă logică și estetică cu explicațiuni verbale și reale. Dezvoltarea și largirea cunoștințelor despre dicerea simplă, amplificată și contrasă cu continuă privire asupra părții formale. Dicerea compusă în general. Complectarea cunoștințelor despre substantiv, adiectiv, verb, pronume. Analize gramaticale, verbale și în scris. Deprinderi în derivarea de cuvinte. Decopierea de piese de model pentru stabilirea ortografiei și interpunctiunii, scriere după dictat. Reproducerea cuprinsului pie-

selor cetite cu graiu viu și în scris, variand eserițiunile. Istorisiri și descrieri mai mici după dispozițiuni date. Eserciii în declamare de piese mai ușoare poetice și în prosă.

Tot la 2 săptămâni o lucrare stilistică de casă. 4 oare pe săptămână.

Clasa VI.

Cetire ca în anul precedent cu cerințe mai urcate. Dicerea compusă, feliurile dicerilor primare și secundare. Largirea cunoștințelor părții formale mai cu seamă a adverbului lui, conjuncțiunilor, prepozițiunilor. Analize gramaticale cu graiu și în scris. Eserciii ortografice și stilistice cu cerințe mai urcate, adăugându-se eseriții în compunerea de epistoale, transcrieri de poezii mai ușoare în prosă și alte compozițiuni stilistice mai ușoare. Eserciii în declamare ca în anul precedent.

Tot la 2 săptămâni o lucrare stilistică de casă. 4 oare pe săptămână.

Clasa VII.

Cetire ca în anii precedenți, cu deosebită privire la forma și înțelesul celor cetite. Deosebirea între forma poetică și prosaică. Ritmu și Rimă. Feliurile de căpetenie de poezii cu date istorice literare. Dicerea prescurtată, eliptică, vorbirea directă și indirectă. Periodul. Complectarea părții formale a gramaticii. Consecuțiunea timpurilor și regulile interpunctiunii. Reproducerea în scris de piese cetite de învățătoriu. Reasumate din piese cetite, cu privire la aflarea dispozițiunii. Transformarea de poezii mai grele în prosă. Descrieri, narațiuni și epistole în legătură cu învățământul din obiectele reale. Compozițiuni stilistice din viața civilă. Declamațiuni de piese poetice și prosaice. Tot la 3 săptămâni o lucrare stilistică de casă. 4 oare pe săptămână.

Clasa VIII.

Cetire de piese prosaice și poetice de diferite genuri literare, cu date pentru cunoașterea dezvoltării literaturii române. Date biografice despre scriitori mai însemnați români. Cunoașterea condițiunilor pentru frumseța poetică. Cetirea unei piese dramatice. Largirea și complectarea învățământului formal și sintactic. Eserciii în facerea de dispozițiuni pentru teme luate din cercul învățământului. Elaborarea de teme mai grele după dispozițiuni date. Compozițiuni stilistice din viața civilă. Declamațiuni ca în anul precedent.

Tot la trei săptămâni o lucrare stilistică de casă 4 oare pe săptămână.

3. *Limba maghiară.* Scopul: cunoașterea limbei maghiare în privința formală și sintactică pentru a putea ceti și înțelege cele cetite atât după formă cât și după cuprins, precum și a-și exprima corect în graiu și în scris cugetările sale.

Cunoașterea produselor mai de căpetenie ale literaturii mai nou.

Clasa I—IV.

Eserciii în numirea obiectelor ce încungiuă pre eleve, cu deosebită insistare la pronunțare corectă. Cunoașterea sunurilor și a literelor; eseriții în cetirea mecanică, fluentă. Eserciii în compunerea de diceri despre însușirile, felul și lucrarea ființelor și lucrurilor, cu îndegări asupra părții formale a gramaticii. Memorisări. Fiecare clasă câte 2 oare pe săptămână.

Clasa V.

Eserciii în cetire fluentă cu accentuarea curată. Împărțirea sunurilor; cuvinte cu ton afund și cu ton înalt și neutrale. Armonia în vocalizare și sufixare. Formarea de diceri simple și amplificate; cunoașterea amplificărilor. Substantivul, pronumele personal, adjectivul, verbul ca predicat, articolul, copula. Conjugarea în timpurile principale ale verbelor regulate fără „ik” în indicativ, formă nedeterminată. Eserciii de analiză gramaticală cu deosebită privire la topica limbei maghiare. Traduceri din limba română în cea maghiară și întors. Eserciii în reproducerea celor cetite cu graiu viu și în scris pentru a pune baza formării stilului. Memorizarea de paradigme, diceri, mici istorioare și poezioare. 2 oare.

Clasa VI.

Cetire ca în anul precedent cu observarea accentuării corecte și a interpunctiunii. Compunerea de cuvinte prin derivare și flexionare, sufixarea numelor cu și fără vocale legătoare; acumularea sufixelor; sufixarea substantivului, adjectivului, numeralului, pronumelui. Conjugarea verbelor sinopice și neutre în timpurile principale. Continuare despre dicerea simplă și amplificată; determinările atributive și adverbiale. Eserciii de traducere ca în anul precedent. Eserciii în compunerea de diceri și de istorisiri mici pe baza celor cetite. Memorizare de diceri, dialoguri despre lucrurile mai obicinuie, istorioare și poezii. La 4 săptămâni o ocupațiune stilistică de casă. 2 oare pe săptămână.

Clasa VII.

Cetire ca în anul precedent cu cerințe mai urcate și cu deosebită privire la forma și înțelesul celor cetite. Sufixarea verbelor în general, transitive și netransitive și fără „ik” verbele potențiale, neregulare și defective. Adverbiul, prepozițiunea și interjecțiunea. Dicerea contrasă, prescurtată, vorbirea directă și indirectă. Dicerea compusă, feliul dicerilor primare și secundare. Reproducerea cuprinsului pieselor cetite cu graiul și în scris. Compozițiuni libere mai ușoare. Memorizarea și declamarea de piese prosaice și poetice. La 4 săptămâni o lucrare stilistică de casă. 2 oare pe săptămână.

Clasa VIII.

Cetire ca în anul precedent, luând în privire momentele principale din dezvoltarea literaturii maghiare. Complectarea celor învățate din partea formală și sintactică. Eserciii în compozițiuni libere, pregătite în școală, luate din cercul învățământului real. Declamațiuni de piese mai grele. La 4 săptămâni o lucrare stilistică de casă. 2 oare pe săptămână.

4. *Limba germană*. Scopul ca și la cea maghiară.

Clasa III. și IV.

Pensul analog ca și la limba maghiară, în cl. III și IV câte 2 oare.

Clasa V.

Eserciii în cetire fluentă și logică cu explicațiuni verbale și reale. Despre substantiv, adjectiv, pronume, verb și schimbările lor principale. Eserciii în cunoașterea și deosebirea celorlalte părți ale vorbirii. Rețineri de verbe și a adjectivelor. Derivarea de cuvinte prin flexiune și compunere. Dicerea simplă, amplificată; cea compusă în general. Eserciii de traducere din limba română în cea germană și invers. Pe baza celor cetite eserciii în compunerea de diceri simple și amplificate. Reproducerea cuprinsului pieselor cetite cu graiul și în scris, după întrebări puse de învățător. Eserciii ortografice cu deosebită privire la cuvintele cu tonuri modificate. Memorizarea de piese alese poetice și în prosă. 2 oare pe săptămână.

Clasa VI.

Cetirea ca în anul precedent. Complectarea părții formale despre substantiv, adjectiv, verb, despre rețineri de verbe, adjectivelor, prepozițiilor. Dicerea compusă, feliurile dicerilor primare și secundare. Dicerea contrasă și prescurtată în general, cu privire la interpunctiune. Formarea de familii și grupe de cuvinte. Eserciii de traducere. Reproducerea cuprinsului pieselor cetite, cu deosebită privire la varierea expresiunilor. Descrieri mai ușoare după modele din cartea de lectură. Eserciii ortografice cu deosebită privire la lungirea silabelor și a duplicării sonurilor. Memorizarea de piese alese poetice și în prosă.

La 4 săptămâni o lucrare stilistică de casă. 2 oare pe săptămână.

Clasa VII.

Cetirea, ca în anul precedent cu deosebită privire la formă și cuprins. Părțile dicerii mai în special cu deosebită privire la rețineri de verbe, adjectivelor, prepozițiilor. Adverbiile, pronumele, conjuncțiunile mai în detail. Formarea de cuvinte ca în anul precedent. Dicerile secundare substantivice, adjectivice, adverbiale. Eserciii de analiză gramaticală și de traducere. Reproducerea cu graiul și în scris din părți alese din alte obiecte de învățământ, mai ales din istorie, geografie, istoria naturală. Descrieri, epistole și istorisiri după dispozițiuni date. Eserciii ortografice ca în anul precedent. Memorizare și declamare de piese prosaice și poetice. La 4 săptămâni o lucrare stilistică de casă. 2 oare pe săptămână.

Clasa VIII.

Cetirea ca în anul precedent, completându-se cu date din istoria literaturii germane. Dicerea compusă cu privire la conjuncțiuni, consecutiunea timpurilor; vorbirea directă și indirectă. Perioadele. Eserciii de analiză gramaticală și de traducere de piese din cartea de lectură. Compunerea de epistole și alte teme după dispozițiuni date.

Memorizare și declamațiuni de piese alese poetice și în prosă.

Tot la 4 săptămâni o lucrare stilistică de casă 2 oare pe săptămână.

5. *Comput și geometrie*. Scopul: dexteritate în computul elementar cu numeri numiți și nenumiți, cu frângeri decimale și comune, în minte și în scris pentru dezvoltarea cugetării logice și deprindere la ordine și adevăr, și cu privire la trebuințele vieții; ear în geometrie cunoașterea liniilor, fețelor și corpurilor geometrice mai obicinuite cu computarea suprafețelor și a volumului, cu deosebită privire la trebuințele vieții casnice.

Clasa I.

Cele 4 respective 7 operațiuni fundamentale cu numerii dela 1—10 de rost și în scris. Cunoașterea măsurilor și monedelor mai obicinuite în acest cerc de numeri. Frângerile comune din acest cerc, însă numai intuitiv. 6 jumătăți de oară pe săptămână.

Clasa II.

Cele 4 sau șapte operațiuni fundamentale cu numerii până la 20. Adăuina și subtracțiunea cu numerii până la 100; multiplicați și divisi cu numerii până la 60, de rost și în scris, cu deosebită privire la treptele decadice și la măsurile metrice și monede din acest cerc de numeri. Frângerile ca în anul precedent. 6 jumătăți de oare.

Clasa III.

Multiplicați și divisi cu numerii până la 100. Operațiunile fundamentale în cercul numerilor până la 1000. Împărțirea, exprimarea și scrierea numerilor după sistemul decadic. Cunoașterea mai deaproape a măsurilor de lungime, capacitate, greutate. Scrierea frângerilor comune mai obicinuite. Eserciii de rost și în scris. 3 oare.

Clasa IV.

Cele 4 operațiuni cu numeri de ori-ce treaptă decadică întregi și cu frângeri pecimale, de o numire și de mai multe numiri. Cunoașterea perfectă a măsurilor metrice. Eserciii de rost și în scris. 3 oare.

Clasa V.

Consolidare în cele 4 operațiuni cu numeri întregi și cu decimale de una și de mai multe numiri. Multiplicațiunea și divisiunea cu frângeri decimale, prescurtată. Cele 4 operațiuni cu frângeri comune. Preschimbarea de frângeri comune în decimale și invers. Reducerea frângerilor comune cu mai mulți numitorii la un numitoriu comun. Proportțiuni simple.

Geometrie: Arătarea corpurilor mai obicinuite geometrice (cub, prismă, piramid, poligon, cilindru, con, glob) cu scop de a cunoaște diferitele feliuri de linii, unghiuri, fețe. Computarea fețelor plane 3 oare pe săptămână.

Clasa VI.

Continuarea operațiunilor anului precedent, cu indicarea practicelor, ce înlesnesc computarea în economia casei. Regula de trei simplă și compusă; proporțiuni simple și compuse. Calculare de procente și interese.

Geometrie: Corpurile geometrice cu fețe plane cu privire la calcularea suprafețelor lor. 3 oare pe săptămână.

Clasa VII.

Calculare de termine. Regula societății simplă. Calcularea de rabat și de câștig și perderi în procente. Potențierea și estragerea radecinei.

Geometrie: Corpurile cu fețe curbe cu privire la calcularea suprafeței lor. 3 oare pe săptămână.

Clasa VIII.

Continuarea esercțiilor anului precedent. Regula societății compusă. Contabilitatea simplă cu privire la trebuințele economiei casnice.

Geometrie: Calcularea volumului corpurilor geometrice mai obicinuite. 3 oare pe săptămână.

6. *Geografie și istorie*. Scopul: În geografie cunoașterea pământului patriei cu privire la forma, produse, industrie, comerț, cu privire la popoarele ce locuiesc întrînsa, și la însemnătatea lor în viața materială și culturală. Cunoașterea Europei și a celorlalte continente în general, după aceleași puncte de vedere: cunoașterea elementelor geografiei matematice și cosmice.

În istorie cunoașterea evenimentelor principale ale dezvoltării popoarelor patriei cu deosebită privire a istoriei poporului român. Cunoașterea evenimentelor mai însemnate din istoria universală. Lineamentele principale ale constituțiunii patriei cu scop de a deștepta interesul și iubirea pentru patrie și pentru omenirea întreagă.

a) Geografia.

Clasa II și III.

Orientare în locul unde se află școala. Stabilirea noțiunilor geografice fundamentale pe baza înținuței și a lecturii.

Clasa IV.

Lărgirea cunoștințelor geografice până la marginile comitatului cu privire la produsele naturale, negoț, industrie, populațiune și stări culturale. 1 oară pe săptămână.

Clasa V.

Purcedând dela comitat cunoașterea patriei după configurațiunea ei verticală și orizontală ape, produse, industrie, comerț, populațiune, cultură. Europa în general după împărțirea ei politică, orografică și hidrografică. Pământul în general; distribuția continentelor și a mărilor. 1½ oară pe săptămână.

Clasa VI.

Monarchia austro-ungară și Europa după împărțirea politică, produse, comerț, industrie, populațiune, cultură mai în detail. Celelalte continente în conturi generale cu privire la orografie, hidrografie și împărțire politică. Noțiunile fundamentale ale geografiei matematice, fizice și cosmice. 1½ oare pe săptămână.

Clasa VII.

Cunoașterea mai în special a Asiei, Africei, Americii, Australiei, cu deosebită privire a țărilor însemnate prin produse și prin instituțiunile lor. Lărgirea cunoștințelor despre relațiunile staturilor Europei cu staturile din celelalte continente. Lărgirea cunoștințelor din geografia matematică, fizică și cosmică. 1½ oară pe săptămână.

b) Istoria.

Clasa III și IV.

Istorisiri din istoria patriei și din a anticității, la cea dințaiu cu deosebită privire la ținutul în care e școala și pe baza cărții de cetire. În clasa a patra 1 oară.

Clasa V.

Istorisiri din istoria patriei cu deosebită privire la poporul român și la relațiunile lui cu celelalte popoare conlocuitoare. 1½ oare pe săptămână.

Clasa VI.

Istorisiri din istoria universală cu deosebită privire a popoarelor mai însemnate pentru dezvoltarea vieții politice, culturale și estetice. Elementele mitologiei grecesci și române. În legătură istorisiri din istoria patriei. 1½ oară pe săptămână.

Clasa VII.

Istorisiri din istoria evului vechiu și de mijloc. 1½ oară pe săptămână.

Clasa VIII.

Istorisiri din istoria evului nou cu deosebită privire a evenimentelor mai importante pentru dezvoltarea instituțiunilor politice și a culturii moderne și a istoriei patriei.

Liniamente despre constituțiunea patriei și drepturile și datorințele cetățenilor. 2 oare pe săptămână.

7. *Istoria naturală*. Scopul: Desteptarea interesului pentru lucrurile și fenomenele din natură, pentru promovarea culturii, simțului moral și a gustului estetic. Cunoașterea obiectelor și fenomenelor mai importante pentru viața omului și pentru economia naturii.

Clasa III și IV.

Pe baza cărții de cetire descrierea de indiviți mai însemnați prin folosul sau paguba ce aduc în economie, în industrie, în arte.

Clasa V și VI.

Descrieri de indiviți din toate 3 regnele naturii, după însușirile lor, modul și condițiunile de existență, folosul ce-l aduc în economia naturii și a vieții omenesci. Gruparea lor după însușirile principale. Indicări despre organizațiunea internă. Cunoașterea corpului omenesc după organizațiunea sa esternală cu elemente despre organizațiunea internă.

Clasa VII.

Asemănări de indiviți, cu scop de a ajunge la o grupare naturală a corpurilor din cele 3 regne, cu indegetările amintite la anul precedent. Organizațiunea esternală a animalelor în comparare cu a omului, cu indegetări economice. 2 oare pe săptămână.

Clasa VIII.

Completerea cunoștințelor din anul precedent. Cunoștințe despre organizațiunea internă și funcțiunea organelor la plante și la animale, și la om în special, cu indegetări economice și igienice. Elemente de geologie. 2 oare pe săptămână.

(Va urma.)

Varietăți.

* (Programa examenilor publice la institutul Andreian pedagogico-teologic groco-resăritean în Sibiu cu finitul anului 1884/5.

Luni, 17 Iunie: Enciclopedia cl. anul I. prof. Dr. I. Crișan. Esegese și Ermeneutica cl. anul I. prof. I. Gibu. Limba română ped. I, II, III. prof. Dr. D. P. Barcianu.

Marți, 18 Iunie: Dreptul canonic cl. anul III. prof. I. Popescu. Istoria bisericească ped. a. I. prof. Dr. I. Crișan. Patristica cl. an. II. prof. Dr. I. Crișan. Limba și literatura română cl. an. II. prof. Dr. D. P. Barcianu.

Miercuri, 19 Iunie: Limba maghiară ped. an. I, II, III. prof. Dr. I. Crișan. Didactica

metodică cl. an. II. ped. an. II. prof. Dr. I. Crișan. Istoria naturală ped. an. I și II. prof. Dr. D. P. Barcianu.

Joi, 20 Iunie: Pastorală, Liturgică, Catechetica cl. an. III. prof. I. Hannia. Isagogia cl. an. I, prof. I. Ghibu. Comptabilitatea cl. an. III. ped. an. III. prof. D. Comșa. Computul ped. an. III. prof. D. Comșa.

Vineri, 21 Iunie: Morala cl. an. II, prof. I. Hannia. Umiletica cler. anul III. profes. I. Ghibu. Istoria universală și Istoria patriei ped. an. I, II și III. prof. I. Ghibu.

Sâmbătă 22 Iunie: Logica și Psihologia cl. an. I. prof. I. Popescu. Psihologia ped. an. III. prof. I. Popescu. Pomăritul cl. an. II. prof. D. Comșa. Fisica ped. an. III. prof. D. Comșa.

Marti, 25 Iunie: Dogmatica și Polemica cl. an. II. prof. I. Popescu. Religia ped. an. II și III. prof. I. Ghibu. Legumăritul cl. anul I. ped. I. prof. D. Comșa.

Miercuri, 26 Iunie: Istoria bisericească cl. an. I. prof. Dr. I. Crișan. Plantologia cl. anul III. ped. an. III. prof. D. Comșa. Computul ped. anul I. prof. D. Comșa.

Joi, 27 Iunie: Pedagogia generală cl. an. III. ped. an. III. prof. I. Popescu. Geografia ped. an. I. II și III. prof. Dr. D. P. Barcianu.

Vineri, 28 Iunie: Cântările bisericesci și tipicul toți elevii, prof. D. Cunțan. Musica vocală și instrumentală toți elevii prof. G. Dima. Gimnastica toți pedagogii, prof. Dr. I. Crișan.

Sâmbătă, 29 Iunie: După serviciul divin în biserică, încheierea solemnă a anului școlar. Statuirea clasificărilor.

Duminică, 30 Iunie. După serviciul divin în biserică publicarea clasificărilor și estradarea testimoniilor.

Sibiu, din conferința profesorală ținută la 8 Maiu 1885.

I. Hannia,
director,

* (Scolar.) Direcțiunea școlii de fete susținute de reuniunea femeilor române din Sibiu, aduce la cunoștință onoraturii public, că esamenle anuale la această școală se vor ține Vineri 14/26 Iunie, dela oarele 9—12 a. m. și 3—5 p. m. și roagă tot odată pe toți amicii educației și instrucțiuni să binevoiască a participa la aceste esamene.

Sibiu, 10/22 Iunie 1885. Direcțiunea.

* (Cas de moarte.) Ana Mureșian, vдовă rămasă de Ioan Mureșan, după suferințe îndelungate a răpusat în Domnul, Sâmbătă în 20 Iunie a. c. la 8 seara în etate de 73 ani. Fie-i țărâna ușoară.

* (Mulțămită publică.) Din partea comitetului bisericesc, al parohiei gr. or. din Cricău se aduce mulțămită Domnului Mateiu Voileanu deputat sinodal al cercului Alba Iulia, carele a binevoit a dona o sumă de 10 fl. v. a. pe seama înființării fond școlar, la școala gr. or. din Cricău cu scop de a se ajuta cu cărți școlare elevii săraci dela acea școală.

Din ședința comit. parochial gr. or. ținută la 2 Iunie 1885.

Cricău în 2 Iunie 1885.

Georgiu Muncuș,
paroch și președ. comit.

Petru Zsomolean,
notariu.

* (Mulțămită publică.) Subscrisul în numele întregii comune bisericesci gr. ort. din Hosman, protopopiatul Agnizei exprim prin aceste rânduri mulțămire cordială următorilor domni deputați ai sinodului archidiecezan pentru contribuirea benevolă făcută bisericii noastre zidind și sêrace, și anume: DD. Z. Boiu 1 fl., Dr. Pușcariu 1 fl., Nicolau Cristea 1 fl., N. Frateșiu 1 fl., Anania Trombiș 1 fl., I. Bologa 1 fl., Romul de Crainic 1 fl., Simeon Dragomir 50 cr., Simeon Muntean 50 cr., I. Duvlea 1 fl., I. Danciu protopop 50 cr., A. Moldovan 1 fl., Zacharia Ioan 1 fl., Ioan Petric protop. 1 fl., Truța Petru 1 fl., Ioan Raț 1 fl., Ambrosie Bersan 50 cr., Georgie Danilă 50 cr., Nicolau Cosma 60 cr., Petru Gligor 1 fl., Galaction Șagău 1 fl., Damian 50 cr., Dr. Maier 1 fl., Ioan Gall 1 fl., St. Iosif 40 cr., I. Popea 50 cr., Iosif de Orbonaș 50 cr., Augustin N. Nicoară 50 cr., Elie Măcellariu 50 cr., Petru Ciora 50 cr., Dr. Miha 1 fl., P. Cosma 1 fl., Mateiu Voileanu 1 fl., I. Dan 1 fl., Dr. Moga 1 fl., Ioan Bechniț 1 fl. și pentru care binefacere și în semn de recunoștință li se aduce această mulțămită publică, dimpreună și dlui cassariu archid. Constantin Stezar pentru osteneala avută cu acest privilegiu.

Hosman, în 25 Maiu 1885.

Iosif Morariu,
preot. gr. ort. local.

* (Mulțămită publică.) Comitetul reuniunii femeilor române din Abrud, Abrud-sat și jur, a cărei scop este înființarea unei școle de fete în Abrud, și-a ținut de datorință a arangia și în anul curgătoriu la 13/25 Maiu un maiial spre înmulțirea acestui fond.

Veți binevoi onorată Redacțiune a da loc în coloanele ȋariului ce redigiați, numelor acelor onorați domni și doamne cari au binevoit spre scopul acesta, cu ocasiunea aceasta a contribui cari sunt:

D. d.: Alesandru Filip, avocat 5 fl., Alesandru Danciu, director de mine 5 fl., Alesandru Macaveiu 5 fl., Ioan Gall, protopresbiter 3 fl., Romul Furduiu, protopresbiter 3 fl., George Ivascu 3 fl., dna Gelei Jozsefné 3 fl., Boer Bělă 2 fl., Ioan Ciura 2 fl., Alesandru Tobiaș 2 fl., Nicolau Lobonț 2 fl., Dionisiu Adamoviciu, paroch 2 fl., Emil Pop 2 fl., Iosif Draia 2 fl., Ioan Tărnăvean 2 fl., Alesandru Ciura 2 fl., Kővári Iosif 2 fl., Alesandru Danciu, preot 2 fl., Terentiu Jurchescu 2 fl., Grigoriu Suciu 2 fl., Iosif Jurca 2 fl., Victor Barit 2 fl., Ioan Cioica 2 fl., Füstös Bělă 2 fl., Dr. Nagy Károly 2 fl., Simion Caian 2 fl., Gelei Kálmán 2 fl., Iosif Crișan, adv. 2 fl., Képes Laczi 2 fl., Képes Feri 2 fl., Simion Opiș 2 fl., Kocsí Sámuel 2 fl., Pálfi Samu 2 fl., Pálfi Josca 2 fl., Ioan Furduiu 2 fl., Petru Fizeșan 2 fl., Rainhard Glücksel 2 fl., Dionisiu Bălos 2 fl., Iosif Ciura preot 2 fl., Ioane Todescu, paroch 2 fl., Miski Samu 1 fl., George Toma Bunduca 1 fl., N. Carl 1 fl., Roth Feri 1 fl., Schuster Karl 1 fl., N. Feldenfeld 1 fl., Stefan Boer 1 fl., dșoara Elena Șuluț 1 fl., Vilma Crișan 1 fl., Leontina Faur 1 fl. Pompiliu St. Șuluț 1 fl., Kocsí Sándor 1 fl., Romul St. Șuluț 1 fl., Iuliu Mêt 1 fl., George Balomir 1 fl., George Șuluț 1 fl., Ioan Kádár 1 fl., Ráczkővi Lajos 1 fl., Képes Kálmán 1 fl., George Schmidt 1 fl., Alesandru Ivascu 1 fl., Aron Malea 1 fl., Képes Albert 1 fl., Dioszegi Lajos 1 fl., Solomon Coroiu 1 fl., George Furduiu 1 fl., Iosif Eker 1 fl., Tábácvits Jani 1 fl., Iuliu Nistor 1 fl., Ioan Faur 1 fl., Nicolae Cirlea 1 fl.,

Kagerbauer Berczi 1 fl., George Hendrea 1 fl., Balta George 1 fl., dșoara Képes Luiza 1 fl., dna Sofia Teleki 1 fl., Rosalia Pop 1 fl., Anca Nica 1 fl. și Șuluț Petru 1 fl., — preste tot a încurs o sumă de 132 fl. v. a. din care sumă substrăgându-se spesele de 62 fl. 60 cr. rezultă un venit curat de 69 fl. 40 cr. v. a.

Primească deci toți acei on. domni și doamne mulțămirile noastre pentru interesul dovedit și cu această ocasiune pentru realizarea scopului reuniunii.

Pentru comitetul reuniunii:

Abrud, la 3/15 Iunie, 1885.

Anna Gall,
președintă

Alesandru Ciura,
secretariu.

* (Dare de seamă și mulțămită publică.) Onorate dle Redactor! Corpul învățătoresc și tinerimea școlară dela școala română gr. or. din Seliște a arangiat la 27 Maiu a. c. o producțiune urmată de petrecere cu joc. Dela acea petrecere a rezultat un venit curat de 39 fl. 54 cr. v. a. Venitul acesta e destinat pentru biblioteca școlii din Seliște.

Cu ocasiunea acelei petreceri au solvit preste prețul intrării următorii domni: Nicolau Mosora 1 fl., Nicolau Lupaș 1 fl., Ioan Popa, preot 1 fl., Dumitru Dădêrlat 1 fl., Michail Stănilă 1 fl., dna Ioan Bucisan 1 fl., Bucur Comșa 1 fl., Avram Acilenescu, not. 1 fl., Dumitru Roman 2 fl., Dr. Nicolau Califari 1 fl., Ioan Comșa jun. 1 fl., Maria D. Borgia 1 fl., Ioan Popa, ospătar 1 fl., Constantin Băilă, capelan 1 fl., Nicolau Greavu 1 fl., Petru Indrieș, notariu 1 fl., Dumitru Bloțu 1 fl., Ioan Dubenski 1 fl., Nicolau Topêrcean, preot 1 fl., Dumitru Florian, not. 1 fl., Oprea Bêrză 1 fl., Petru Comșa, postar 1 fl., Ioan Ivan, not. 1 fl.

După petrecere a mai încurs dela reverends. domn protopop Dr. Nicolau Maier 2 fl., și Nicolau Mihou 1 fl.

P. T. domni, cari au binevoit a ne onora cu prezența și a contribui și în bani, primească cea mai călduroasă mulțămită pentru spriginul arătat cu această ocasiune.

Seliște în 8/20 Iunie, 1885.

Corpul învățătoresc.

* (Darul lui Dumneșeu.) Ni se scrie din Ciceu-Giurgesci, că la 5 Iunie a. c. o muere a născut trei copii deplin desvoltați. Ni se spune că mare este supărarea părinților pentru acest rar dar al lui Dumneșeu, deoarece ei sunt sêraci și mai au încă 4 copii. Copilașii — trei feciori ca tunul — așa de tare seamănă unul cu altul, încât maică-sa le a pus semne, spre a-i putea cunoasce.

Până aici corespondentul nostru.

Noi din parte-ne tot asemenea supărări dorim neamului nostru, tot asemenea daruri ale lui Dumneșeu dorim noi prin comitatul Br. Bánffy, spre a avea cu ce să înmulțescă condica numelor românesci scrise în unguresce.

Loterie.

Sâmbătă în 20 Iunie n. 1885.

Buda: 81 61 11 48 8

Nr. 329 și 244. [1031] 3—3

CONCURS.

Pentru întregirea stațiunilor învățătoresci mai jos însemnate din protopresbiteratul Târnavei inferioare se publică concurs cu termin până în 20 Iuliu a. c. st. v.

1. Botez cu salariu deocamdată de 100 fl. anume: din interesele fondului școlar 20 fl., dela popor 45 măsuri noaue de cucuruz sfărmat în valoare de 45 fl., — folosința unui loc cositor de 1 juger 800⁰ cu venit de 15 fl. și a unui agru de 1 juger și 1529⁰ cu venit de 20 fl., cuartir liber în edificiul școlii precum și grădină de legumi.

2. Chesler, cu salariu de 150 fl. din repartitie, solvit în trei rate egale; un stângin de lemne, și cuartir liber în edificiul școlii. Cu devenirea în vacanță a stațiunii de cantor acesta se va combina cu cea de învățătoriu, ear salariul se va ameliora cu 50 fl. anual.

3. Crăciunel, cu salariu de 50 fl. din repartitie, ear după edificarea unei școli corespunzătoare, salariul se va ridica la minimul normal.

4. Fărău, salariu 150 fl., din repartitie, cuartir și grădină de legumi.

5. Herepea maghiară, salariu de 77 fl. 50 cr. și anume: 70 măsuri noaue de cucuruz sfărmat în valoare de 70 fl. și 70 fl. 50 cr. în bani, un car de lemne, cuartir și grădină de legumi.

6. Heria, cu salariu de 218 fl. care constă din folosința alor 10 jugere 172⁰ pământ arătoriu de clasa I comasat cu un venit de 100 fl. apoi în naturale și alte venituri 118 fl., cuartir liber în edificiul școlii precum și grădină de legumi învățătoriu ales are a fi și totodată și cantor.

7. Blașel, salariu 175 fl. anume: din repartitie în 2 rate egale 150 fl. folosirea unui agru de aproape 2 jugere cu venit de 15 fl. un stângin de lemne în preț de 10 fl. cuartir, în edificiul școlii și grădină de legumi.

8. Boian, salariu 300 fl., anume: în bani 127 fl. 10 cr. în 2 rate egale: bucate 161¹/₂ măsuri a 1 fl. 161 fl. 50 cr.; lemne de foc câte vor fi de lipsă evaluate cu 11 fl. 40 cr., cuartir în edificiul școlii și grădină de legumi.

9. Cerghidul mare, salariu 150 fl. anume: din repartitie 80 fl. în 2 rate, 70 măsuri cucuruz sfărmat a 1 fl. 70 fl. solvibili la 1-a Decembrie, cuartir în edificiul școlii și grădină de legumi.

Doritorii de a ocupa vreunul din aceste posturi vor așterne petițiunile lor instruite conform legilor din vigoare la subsemnatul oficiu protopresbiteral până la terminul mai sus indicat.

Cetatea de Baltă, 24 Maiu 1885. În conțelegere cu concernintele comitete parochiali.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Târnavei inferioare.

Nicolau Todoran,
protopresbiter.

Nr. 341. [1032] 1—3

CONCURS.

Spre întregirea stațiunilor învățătoresci mai jos însemnate din protopresbiteratul Târnavei inferioare se publică prin aceasta concurs cu termin până la 20 Iuliu a. c. st. v.

1. Chinceș, cu salariu anual

de 110 fl. v. a. din repartitie și anume în bani 10 fl. v. a., ear în cucuruz 100 măsuri a 16 cupe de cucuruz sfărmat a 1 fl., și cuartir liber în edificiul școlii.

2. Sălcud, cu salariu anual de 150 fl. și anume folosința unui agru de 8 jugere clasa I-mă în o masă care aduce un venit anual de 80 fl. din repartitie. 70 „

. suma 150 fl. acesti din urmă solvinți în 6 Ianuaru și 23 Aprile a fie-cărui an, precum și cuartir liber în edificiul școlii.

Doritorii de a ocupa vre una din aceste stațiuni au a-și așterne suplițele instruite conform legilor din vigoare, la subsemnatul oficiu protopresbiteral până la terminul indicat.

Cetatea de baltă 1 Iunie 1885. În conțelegere cu comitetele parochiali concernente:

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Târnavei inf.

Nicolae Todoran,
protopresbiter.